

Aidatların KDV tabi olup olmadığı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	57062627-KDV-28-5
Tarih	18.03.2013

T.C.

KASTAMONU VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : 57062627-KDV-28-5

18/03/2013

Konu : Aidatların KDV tabi olup olmadığı

İlgide kayıtlı özelge talep formunda; Kooperatifinizin 13.08.1993 tarihinde kurulduğunu, üyelerinizin basit usul gelir vergisi mükellefleri olduğunu, kuruluşunda da vergi dairesine verilen bilgi çerçevesinde üyelerinizden kooperatif genel giderlerini (kira, haberleşme, ısınma vb.) karşılamak amaçlı aidat alındığını, bunun haricinde kuruluşundan bu güne kadar herhangi bir iş alıp üyelerinize yaptırmadığınızı, kuruluşunda kurumlar vergisi ve KDV mükellefiyetinin tesis edilmediğini, yasalarda yapılan değişiklikler sonucunda 2007 yılından itibaren kurumlar vergisi mükellefiyetinin tesis edildiğini, 2011 yılında yayımlanan 60 No.lu Katma Değer Vergisi Sirkülerinde nakliye kooperatiflerinin üyelerinden aldıkları aidatlar için fatura düzenlenip KDV tahsil edileceğinin açıklandığını, 2011 yılı aidatlarının söz konusu Sirkülerin yürürlük tarihinden önce alınmış olduğunu, 2012 yılı için ise henüz aidat alınmadığını, kooperatifinizin kuruluşunda da KDV mükellefiyeti tesis edilmediğinden halen KDV mükellefiyetinin bulunmadığını belirterek KDV mükellefiyetinizin hangi tarihten itibaren tesis edilmesi gerektiği hakkında görüş istenilmektedir.

A- KURUMLAR VERGİSİ YÖNÜNDEN:

5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 4/1-k maddesinde, tüketim ve taşımacılık kooperatifleri hariç olmak üzere, kooperatifin ana sözleşmelerinde;

a) Sermaye üzerinden kazanç dağıtılmaması,

b) Yönetim Kurulu başkan ve üyelerine kazanç üzerinden hisse verilmemesi,

c) yedek akçelerin ortaklara dağıtılmaması,

d) Sadece ortaklarla iş görülmesi (Yapı kooperatiflerinin kendilerine ait arsalarının kat karşılığı vererek her bir hisse için bir iş yeri veya konut elde etmeleri ortak dışı işlem sayılmaz.) şartlarının yazılı bulunması ve fiilen bu şartlara uyulması halinde kurumlar vergisinden muaf tutulacakları hükme bağlanmış, bu şartlara ek olarak, kuruluşundan inşaatın bitim tarihine kadar yönetim ve denetim kurulunda, söz konusu inşaat işlerini kısmen veya tamamen üstlenen gerçek kişilerle tüzel kişi temsilcilerine veya Kanunun 13 üncü maddesine göre bunlarla ilişkili olduğu kabul edilen kişilere veya yukarıda sayılanlarla işçi ve işveren ilişkisi içinde bulunanlara yer vermeyen ve yapı ruhsatı ile arsa tapusu kooperatifi tüzel kişiliği adına tescil edilmiş olan yapı kooperatiflerinin kurumlar vergisinden muaf tutulacağı hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, tüketim ve taşımacılık kooperatiflerinin anılan muafiyet hükmünden yararlanması mümkün olmayıp, kurumlar vergisi mükellefiyetlerinin tesisi gerekmektedir. İlimiz Merkez Vergi Dairesi Müdürlüğü kayıtlarının tetkikinde Kurumlar Vergisi mükellefiyetinizin 01.01.2006 tarihinde tesis edildiği anlaşılmıştır.

B- KATMA DEĞER VERGİSİ YÖNÜNDEN:

Katma Değer Vergisi Kanununun;

1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyetler ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi olduğu,

20/1 inci maddesinde, vergi matrahının teslim ve hizmet işlemlerinin karşılığını teşkil eden bedel olduğu,

20/2 nci maddesinde ise, bedel deyiminin, malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılan veyahut bunlar adına hareket edenlerden bu işlemler karşılığında her ne suretle olursa olsun alınan veya bunlarca borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade ettiği

hüküm altına alınmıştır.

Konuya ilişkin açıklamaların yer aldığı 60 No.lu KDV Sirkülerinin "1.3. Aidatlar" başlıklı bölümünde; üyelerden veya katılımcılardan alınan aidatların, herhangi bir teslim veya hizmetin karşılığını teşkil

etmemek şartıyla KDV nin konusuna girmediği, ancak kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan bir kooperatifin ticari nitelikteki teslim ve hizmetlerinin karşılığında yapılan ve kurum kazancının bir unsuru sayılan aidat ödemelerinin KDV ye tabi tutulacağı, örneğın tüketim ve taşımacılık kooperatifleri gibi kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan kooperatiflerin üyeleri tarafından yapılan ve kurum kazancının bir unsuru sayılan aidat ödemelerinin KDV ye tabi olduğu, kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmayan kooperatifin ortak giderleri karşılamak (üyelerin güvenlik, bahçıvanlık, havuz ve sosyal tesislerin bakımı, elektrik ve su gibi ihtiyaçlarının giderilmesi) amacıyla tahsil ettiği aidatların ise ticari mahiyet arz etmediğinden KDV ye tabi tutulmayacağı belirtilmiştir.

Buna göre, kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan kooperatifiniz tarafından üyelerden sabit olarak tahsil edilen aidatlar, üyelerinize verilen bir hizmetin karşılığın oluşturduğundan katma değeri vergisine tabi tutulacaktır.

Öte yandan, kooperatifiniz adına kurumlar vergisi yönünden mükellefiyet kaydının yapıldığı tarih itibarıyla KDV mükellefiyetinin de tesis edilmesi gerekmekte olup, vergiye tabi işlemlerin bulunmasa dahi kooperatifiniz tarafından her bir vergilendirme dönemi için KDV beyannamesi verilecektir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özolgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 10.09.2026